



MISSA PRO PACE

**INAUGURACJA SEZONU
ARTYSTYCZNEGO 2024/2025
OPENING OF THE 2024/2025
CONCERT SEASON**

2024/2025

4/5.10

Filharmonia
Narodowa

Dyrektor Artystyczny
Music and Artistic Director

Krzysztof Urbański

4.10.2024

piątek / 19:30 / Sala Koncertowa
Friday / 7.30 p.m. / Concert Hall
abonament / [subscription](#) C1, Z1

5.10.2024

sobota / 18:00 / Sala Koncertowa /
Saturday / 6 p.m. / Concert Hall
abonament / [subscription](#) C2, Z2
transmisja internetowa / [live online streaming](#) → [filharmonia.pl](#)

Koncert symfoniczny / [Symphonic Concert](#)

**WIT
MATUŁA
WOLAK
BARTMIŃSKI
BUTRYN
MICHAŁOWSKI**

Inauguracja sezonu artystycznego 2024/2025

[Opening of the 2024/2025 Concert Season](#)

Na koncerty zaprasza Strategiczny Mecenas Roku
Filharmonii Narodowej – **PKO Bank Polski** /
The Warsaw Philharmonic Strategic Patron of the Year –
PKO Bank Polski – warmly welcomes you to join us in these concerts



Bank Polski



Krzysztof Urbanski

Dyrektor Artystyczny Filharmonii Narodowej

Music and Artistic Director of the Warsaw Philharmonic

Drodzy!

Jeździłem jako student Akademii Muzycznej
wagarnowatorem właśnie w Filharmonii, potem była ona
miejsce mojej asystentury, a dzisiaj wracam
do Filharmonii Narodowej jako Dyktor Artystyczny.

Ogromnie się cieszę! Postaram się, żeby najbliższe
lata były radosne, otwarte, nowoczesne.

Mam głąbę pełny pomysłów, wspomnie zespoły
i najlepszą na świecie publiczność! To będzie
dobry czas.

Spotkajmy się na Jasnej!

Zapraszam i Was do signowania od codzienności.



Dear Friends!

When I was still a student at the Academy of Music, I'd play truant at the Warsaw Philharmonic, then it was the place where I worked as an assistant, and today I'm returning to the Warsaw Philharmonic as its Music and Artistic Director. I'm delighted! I'll try to make the next few years joyful, open and modern. I have a head full of ideas, wonderful ensembles and the best audience in the world! We'll have such a good time.

Let's meet on Jasna Street!

Let's play truant from everyday life!

Krzysztof Urbański

Wykonawcy Performers

**Orkiestra i Chór Filharmonii Narodowej /
Warsaw Philharmonic Orchestra and Choir**

Antoni Wit – dyrygent / conductor

Izabela Matuła – sopran / soprano

Ewa Wolak – kontralt / contralto

Rafał Bartmiński – tenor

Jerzy Butryn – bas / bass

Bartosz Michałowski – dyrektor chóru / choir director

Filharmonia Narodowa zastrzega sobie możliwość zmiany programu i wykonawców.
Podczas koncertu obowiązuje zakaz fotografowania, filmowania i nagrywania dźwięku.
Prosimy również o wyłączenie telefonów komórkowych i sygnałów zegarków elektronicznych.

The Warsaw Philharmonic reserves the right to change the programme and performers.
It is prohibited to take photos, make videos and record sound during the concert. The audience
is also kindly requested to switch off their mobile phones and digital watch alarms.

Program

Programme

Wojciech Kilar (1932–2013)

Missa pro pace

na sopran, alt, tenor, bas, chór mieszany i orkiestrę /

for soprano, alto, tenor, bass, mixed choir and orchestra [70']

(2000)



ostatnie wykonanie / previously performed

• **09.2002**

• Antoni Wit – dyrygent / conductor, Izabella Kłosińska – sopran / soprano,
Jadwiga Rappé – alt / alto, Adam Zdunikowski – tenor, Piotr Nowacki – bas / bass,
Henryk Wojnarowski – dyrektor chóru / choir director

Omówienie programu

Beata Bolesławska-Lewandowska

Kilar

„To jest forma, o której zawsze myślałem i użyję tu patetycznych słów: marzyłem o niej! Myślę, że chyba każdy twórca chciałby napisać mszę” – tak mówił Wojciech Kilar w wywiadzie udzielonym dziennikarce Programu 2 Polskiego Radia, Annie Skulskiej, przy okazji prawykonania *Missa pro pace* w 2001 roku. Propozycję złożył mu w 1998 roku ówczesny dyrektor Filharmonii Narodowej, Kazimierz Kord. Chciał, by Kilar napisał utwór na przypadający w 2001 roku jubileusz stulecia Filharmonii i pomyślał właśnie o mszy. Kilar nie pisał dotąd muzyki liturgicznej, choć miał w dorobku szereg kompozycji religijnych, na czele z ważnym tryptykiem wokalnie-instrumentalnym przełomu lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych: *Bogurodzica* (1975), *Exodus* (1981) i *Angelus* (1984). Kompozytor, sam niezwykle religijny, propozycję Korda przyjął z przejęciem. W rezultacie powstała ponad godzinna *Missa pro pace* przeznaczona na cztery głosy solowe, chór mieszany i orkiestrę. Jest ona wyznaniem wiary kompozytora, a zarazem wołaniem o pokój u progu trzeciego tysiąclecia. Niezwykle ascetyczna w zakresie użytych środków, skupiona i kontemplacyjna w wyrazie, przenosi słuchacza w świat liturgii i modlitwy, daleki od pośpiechu i blichtru codzienności.

Missa pro pace to jedyna msza w dorobku Wojciecha Kilara. Kompozytor, urodzony w 1932 roku we Lwowie, po wojnie znalazł się w Katowicach, gdzie pracował i mieszkał aż do śmierci w 2013 roku. Na początku lat sześćdziesiątych Kilar dołączył do grona najbardziej awangardowych polskich twórców, rokrocznie prezentujących swoje utwory na „Warszawskiej Jesieni”. W 1974 roku napisał poemat orkiestrowy *Krzesany*, w którym barwnie połączył brzmienia sonorystyczne z muzyką podhalańską. To był przełom. W dalszych latach kompozytor pogłębiał zarówno fascynację muzyką ludową, jak i zachwyt estetyką minimalizmu i repetytywizmu. Jego język muzyczny ewoluował w stronę uproszczenia środków, powróciły melodia, wyrazisty rytm i tonalno-modalna harmonika, włączane w ramy wielokrotnie powtarzanych fraz i motywów. Kilar wpisywał się w ten sposób w szerszy obraz muzyki, nie tylko

polskiej, naznaczonej – po okresie awangardowego eksperymentowania i odkrywania nieznanych wcześniej obszarów brzmieniowych – powrotami do tradycyjnych wartości. Stąd także zwrot do muzyki religijnej, w Polsce pogłębiany dodatkowo okolicznościami zewnętrznymi. Był to bowiem czas nasilających się protestów przeciw rządowi komunistycznym i wielkich nadziei na zmiany, których symbolem stały się m.in. wybór Karola Wojtyły na papieża i powstanie „Solidarności”, a następnie okres rozpaczy stanu wojennego. Podobnie jak inni twórcy, także i Wojciech Kilar pisał w tym czasie utwory symbolicznie nawiązujące do tych wydarzeń, jak choćby wspomniany *Exodus*, czy pochodząca z 1983 roku *Victoria* – oba odczytywane jako gest wiary kompozytora w wyzwolenie Polski z jarzma zależności od ZSRR. Po 1989 roku, w demokratycznej już Polsce, o Kilarze upomniało się Hollywood. Wkrótce zdobył międzynarodową sławę kompozytora muzyki filmowej, autora ścieżki dźwiękowej do tak znanych obrazów, jak *Dracula* Francisza Forda Coppoli, *Portret damy* Jane Campion czy *Pianista* Romana Polańskiego. Jednocześnie Kilar nadal komponował dzieła symfoniczne i oratoryjne. Jak sam mawiał, najczęściej szukał w nich „potrzeby wnętrza”, którą rozumiał przede wszystkim jako doświadczenie *sacrum*. Jej realizacją stała się także monumentalna *Missa pro pace*.

Msza o pokój powstała w latach 1999–2000, a jej pierwsze wykonanie miało miejsce 12 stycznia 2001 roku w Filharmonii Narodowej w Warszawie pod dyrekcją Kazimierza Korda. Utwór jest wyrazem z troską kompozytora wobec otaczającej go rzeczywistości, modlitwą o pokój dla świata stojącego u progu trzeciego tysiąclecia. Kilar zwraca się tu do archaicznej formy mszy, sięgając do jej najdawniejszych, średniowiecznych korzeni. Jak zauważył autor noty programowej do prawykonania, Bohdan Pociąg:

Gdy kompozytor współczesny podejmuje dzisiaj temat mszalny – formę mszy – otwierają się przed nim dwie jakby drogi, dwa biegunowo różne sposoby (modi) muzycznego opracowania liturgicznego tekstu – oba zresztą głęboko zakorzenione w mszalnej tradycji.

– Z jednej więc strony modus bogactwa wyszukanego języka dźwiękowego, kompilacji środków, kunsztownej złożoności kompozycji – mszy ceremonialnej, uroczyste monumentalnej.

– Z drugiej strony – modus redukcji, огоłocenia, ascezy dźwiękowej, pomniejszania, ograniczenia własnej inwencji – muzyki w środkach ubogiej, prostej w budowie, klarownej w kompozycji, skupionej całkowicie na wymowie Słowa.

Wojciech Kilar wybrał ten drugi *modus*. W wywiadzie udzielonym Barbarze Gruszcze-Zych, opublikowanym w „Tygodniku Powszechnym” w 2001 roku, tłumaczył:

Staralem się napisać Mszę możliwie skromną, ubogą w środki, nie będącą popisem wirtuozerii kompozytorskiej, ale próbą mojej interpretacji świętego tekstu. W moim pojęciu to nie jest wielka msza pontyfikalna, przebrana we wspaniałe szaty liturgiczne, w potężnej katedrze, ale msza odprawiana w skromnych zakonnych habitach, w jakimś odludnym klasztorze średniowiecznym.

I rzeczywiście, trwająca około 70 minut i przeznaczona na ogromny zespół wykonawców: czworo śpiewaków, chór mieszany i orkiestrę *Missa pro pace*, pozostaje w istocie bardzo prosta. Składa się tradycyjnie z pięciu części: *Kyrie*, *Gloria*, *Credo*, *Sanctus* (z *Benedictus*) i *Agnus Dei* (z rozbudowanym finałowym *Dona nobis pacem*). Całość rozwija się wolno i spokojnie, kompozytor bardzo oszczędnie używa też na pozór monumentalnego zespołu wykonawców. Wiele fragmentów śpiewa sam chór bez akompaniamentu, ważne są też solowe linie melodyczne śpiewaków, czy długie frazy smyczków. Już początkowe *Kyrie* wprowadza temat melodyczny rozwijany właśnie przez grupę instrumentów smyczkowych na wzór *passacaglii*. Łagodna, długo oddychająca fraza wprowadza nastrój skupienia, podszytego jednak smutkiem i niepokojem, co można odczytywać jako obraz pełnej rozterek i kłopotów codzienności. Jak komentował wymowę tej części ojciec Robert Łukaszuk OSPPE:

Nie ma jakby cienia światła w tym Kyrie. Jest to błaganie współczesnego człowieka niespokojnego i lękającego się tego wszystkiego, do czego zmierza świat, do czego zmierzają ludzie.

Kontrast przynosi *Gloria*, radosna, rytmiczna, z wyraźnym nawiązaniem do tak przez Kilara lubianej muzyki góralskiej. Jest to zarazem jedyna szybka część utworu. Część trzecia to rozbudowane *Credo*, oś centralna utworu, a zarazem najważniejsze wyznanie wiary. Kilar realizuje je w sposób najbardziej w całej mszy zbliżony do chorału gregoriańskiego: ascetyczne strofy śpiewane przez chór *a cappella* zestawia na przemian z solowym głosem tenora – zupełnie jak w średniowiecznych klasztorach, gdzie celebrans podawał słowa modlitwy, a odpowiadał mu chór braci zakonnych. Kilar celowo podkreślił wybrane słowa, wielokrotnie je powtarzając, jak choćby w przypadku „Crucifixus” w partii solisty. Cały tekst podawany jest zresztą z najwyższą starannością, zarówno przez chór, jak i głos solowy. *Credo* w największym stopniu odpowiada wizji kompozytora odnoszącej się do „mszy

odprawianej w skromnych zakonnych habitach, w jakimś odludnym klasztorze średniowiecznym”. Jednocześnie stanowi najbardziej osobisty wyraz jego własnej wiary. Następujące po nim *Sanctus* ma charakter lirycznej arii *da capo* na sopran z towarzyszeniem smyczków i harfy, z wyraźnym rozjaśnieniem brzmienia w końcowym „Hosanna”. I dopiero na początku *Agnus Dei* pojawia się mocne *tutti* całego zespołu wykonawców – w wyrazistej, rytmicznej, utrzymanej w fakturze akordowej inwokacji na słowach „Agnus Dei”, która po kilkukrotnym powtórzeniu ustępuje miejsca nieco posępnej w nastroju frazie wiolonczel i kontrabasów, zamkniętej delikatnymi uderzeniami kotłów. Dalszy przebieg tej najbardziej rozbudowanej części rozwija się już w spokojnym tempie i kameralnej obsadzie, przechodząc od solowej linii melodycznej basu aż do finałowego, chóralnego „Dona nobis pacem”, które zostało przez kompozytora szczególnie wyróżnione. Skonstruowane na wzór prostej pieśni chóralnej, z odzywającymi się niekiedy echem muzyki góralskiej, pozostaje pełnym ufności modlitewnym wezwaniem o pokój, zamykając całą kompozycję w duchu pogodnej nadziei.

Po wykonaniu *Missa pro pace* w Warszawie reakcje były różne. Publiczność przyjęła utwór bardzo ciepło, komentatorzy natomiast nie szczędzili mu krytyki, zarzucając Kilarowi zbytnie uproszczenie środków, eklektyczność języka muzycznego, czy wyraźne nawiązania do muzyki filmowej (padały nawet takie określenia jak „msza filmowa”). Kompozytor przyjmował wszystko z pokorą, zresztą krytycy nie raz już dawali mu się we znaki. Cieszyła go życzliwość melomanów, ale największą radość sprawił mu list otrzymany od Ojca Świętego Jana Pawła II niedługo po wykonaniu dzieła w Watykanie. Jak podaje Maria Wilczek-Krupa w książce *Kilar. Geniusz o dwóch twarzach* (2015), polski papież, dziękując kompozytorowi za *Mszę*, pisał między innymi:

Majestatyczna prostota, piękno zakorzenione w chrześcijańskiej tradycji i brzmienie oddające wyrastającego zeń polskiego ducha sprawiają, że utwór ten dostarcza nie tylko estetycznych wrażeń, ale może wyzwalać głęboko religijne przeżycia. Jest to bardzo piękna msza.

Trudno się z tymi słowami nie zgodzić.



Wojciech Kilar i Antoni Wit podczas koncertu z okazji 75. urodzin kompozytora, wrzesień 2007 /
Wojciech Kilar and Antoni Wit during the concert celebrating the composer's 75th birthday,
September 2007

Short programme note

Beata Bolesławska-Lewandowska

'It's a form I've always thought about, and I'll use exalted words here: I've dreamed about it! I think every artist would like to write a mass', said Wojciech Kilar in 2001 in an interview with Polish Radio 2 journalist Anna Skulska. The proposal was made to him in 1998 by the then director of the Warsaw Philharmonic, Kazimierz Kord. He wanted Kilar to write a piece for the Philharmonic's centenary, which fell in 2001, and he thought of a mass. Kilar had never written liturgical music before, although he had a number of religious compositions to his credit, including an important vocal-instrumental triptych comprising *Bogurodzica* (1975), *Exodus* (1981) and *Angelus* (1984). The composer, an extremely religious man, enthusiastically accepted Kord's proposal. The result was *Missa pro pace* for four solo voices, mixed chorus and orchestra, lasting over an hour. It is a confession of the composer's faith and a plea for peace at the dawn of the third millennium. Unusually ascetic in technique, focused and contemplative in expression, it transports the listener to the world of liturgy and prayer, far removed from the hustle and bustle of everyday life.



Tekst

Text

Missa pro pace

Wojciech Kilar

Słowa liturgiczne

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Gloria in excelsis Deo,

et in terra pax

hominibus bonae voluntatis.

Laudamus te,

benedicimus te,

adoramus te,

glorificamus te.

Gratias agimus tibi

propter magnam gloriam tuam.

Domine Deus,

Rex coelestis,

Deus Pater omnipotens.

Domine Fili unigenite,

Jesu Christe.

Domine Deus,

Agnus Dei,

Filius Patris.

Qui tollis peccata mundi,

miserere nobis.

Qui tollis peccata mundi,

Suscipe deprecationem nostram.

Qui sedes ad dexteram Patris,

miserere nobis.

Quoniam tu solus sanctus,

Tu solus Dominus,

Tu solus altissimus,

Jesu Christe.

Cum Sancto Spiritu

in gloria Dei Patris,

Amen.

Panie, zmiłuj się nad nami.

Chryste, zmiłuj się nad nami.

Panie, zmiłuj się nad nami.

Chwała na wysokości Bogu,

a na ziemi pokój

ludziom dobrej woli.

Chwalimy Cię,

błogosławimy Cię,

wielbimy Cię,

wysławiamy Cię.

Dziękuję Ci składamy

bo wielka jest chwała Twoja,

Panie Boże,

Królu nieba,

Boże Ojczy wszechmogący,

Panie Synu jednorodzony,

Jezu Chryste.

Panie Boże,

Baranku Boży,

Synu Ojca.

Który gładzisz grzechy świata,

zmiłuj się nad nami.

Który gładzisz grzechy świata,

przyjm błaganie nasze.

Który siedzisz po prawicy Ojca,

zmiłuj się nad nami.

Albowiem tylko Tyś jest święty,

Tylko Tyś jest Panem,

Tylko Tyś Najwyższy,

Jezu Chryste.

Z Duchem Świętym,

w chwale Boga Ojca.

Amen.

Credo in unum Deum,
 Patrem omnipotentem,
 factorem coeli et terrae,
 visibilium omnium
 et invisibilium.
 Et in unum Dominum
 Jesum Christum,
 Filium Dei unigenitum,
 et ex patre natum
 ante omnia saecula.
 Deum de Deo,
 lumen de lumine,
 Deum verum de Deo vero.
 Genitum non factum,
 consubstantialem Patri;
 per quem omnia facta sunt.
 Qui propter nos homines
 et propter nostram salutem
 descendit de caelis.
 Et incarnatus est
 de Spiritu Sancto,
 ex Maria virgine;
 et homo factus est.
 Crucifixus etiam pro nobis
 sub Pontio Pilato,
 passus et sepultus est.
 Et resurrexit tertia die
 secundum Scripturas.
 Et ascendit in caelum,
 sedet ad dexteram Patris.
 Et iterum venturus est cum gloria,
 iudicare vivos et mortuos,
 cuius regni non erit finis.
 Et in Spiritum Sanctum Dominum,
 et vivificantem,
 qui ex Patre Filioque procedit,
 qui cum Patre et Filio simul adoratur,
 et conglorificatur,
 qui locutus est per Prophetas.
 Et unam sanctam catholicam
 et apostolicam Ecclesiam.
 Confiteor unum baptisma

Wierzę w jednego Boga,
 Ojca Wszechmogącego,
 Stworzyciela nieba i ziemi,
 wszystkich rzeczy widzialnych
 i niewidzialnych.
 I w jednego Pana
 Jezusa Chrystusa,
 Syna Bożego Jednorodzonego,
 który z Ojca jest zrodzony
 przed wszystkimi wiekami.
 Bóg z Boga,
 Światłość ze Światłości,
 Bóg prawdziwy z Boga prawdziwego.
 Zrodzony, a nie stworzony,
 współistotny Ojcu,
 a przez Niego wszystko się stało.
 On to dla nas ludzi
 i dla naszego zbawienia
 zstąpił z nieba.
 I za sprawą Ducha Świętego
 przyjął ciało
 z Maryi Dziewicy
 i stał się człowiekiem.
 Ukrzyżowany również za nas
 pod Poncjuszem Piłatem,
 został umęczony i pogrzebany.
 I zmartwychwstał dnia trzeciego,
 jak oznajmia Pismo.
 I wstąpił do nieba;
 siedzi po prawicy Ojca.
 I powtórnie przyjdzie w chwale
 sądzić żywych i umarłych,
 a królestwu Jego nie będzie końca.
 Wierzę w Ducha Świętego,
 Pana i Ożywiciela,
 który od Ojca i Syna pochodzi,
 który z Ojcem i Synem wspólnie odbiera
 uwielbienie i chwałę;
 który mówił przez Proroków.
 Wierzę w jeden, święty, powszechny
 i apostołski Kościół.
 Wyznaję jeden chrzest

*in remissionem peccatorum,
et exspecto resurrectionem mortuorum,
et vitam venturi saeculi.
Amen.*

Sanctus, Sanctus, Sanctus
*Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt coeli
et terra gloria tua.
Osanna in excelsis.*

Benedictus qui venit
*in nomine Domini.
Osanna in excelsis.*

Agnus Dei
*qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Agnus Dei
qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.
Agnus Dei
qui tollis peccata mundi,
dona nobis pacem.*

*na odpuszczenie grzechów.
I oczekuję wskrzeszenia umarłych
i życia wiecznego w przyszłym świecie.
Amen.*

*Święty, święty, święty
Pan Bóg zastępów.
Pełne są niebiosa
i ziemia chwały Twojej.
Hosanna na wysokości.*

*Błogosławiony który idzie
w imię Pańskie.
Hosanna na wysokości.*

*Baranku Boży
który gładzisz grzechy świata,
zmiłuj się nad nami.
Baranku Boży,
który gładzisz grzechy świata,
zmiłuj się nad nami.
Baranku Boży,
który gładzisz grzechy świata,
obdarz nas pokojem.*



Antoni Wit

dyrygent / conductor

Dyrygent honorowy Filharmonii Krakowskiej. W latach 2013–2018 dyrektor artystyczny Orquesta Sinfónica de Navarra w Pampelunie. Wcześniej kierował zespołami Filharmonii Pomorskiej (1974–1977), Orkiestry i Chóru Polskiego Radia i Telewizji w Krakowie (1977–1983), Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach (1983–2000) i Orquesta Filarmónica de Gran Canaria (1987–1992). W latach 2002–2013 sprawował funkcję dyrektora naczelnego i artystycznego Filharmonii Narodowej w Warszawie.

Studiował dyrygenturę u Henryka Czyży i kompozycję u Krzysztofa Pendereckiego w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Krakowie, ukończył również studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim. Działalność zawodową rozpoczął jako asystent Witolda Rowickiego w Filharmonii Narodowej w Warszawie. Po otrzymaniu II nagrody w International Herbert von Karajan Conducting Competition w Berlinie w 1971 roku został asystentem patrona konkursu.

Występował niemal we wszystkich ośrodkach muzycznych Europy, Azji, Australii i obu Ameryk. W ostatnich sezonach poprowadził m.in. orkiestrę La Scali w Mediolanie, BBC Symphony (Londyn), Filharmonii Petersburskiej, Cleveland Orchestra, Yomiuri Nippon Symphony Orchestra (Tokio), Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra, Budapest Festival Orchestra, Orquesta Nacional de España w Madrycie, Berner Symphonieorchester, China Philharmonic (Pekin), Shanghai Symphony Orchestra, Colorado Symphony Orchestra (Denver), New Zealand Symphony Orchestra, orkiestrę Teatro Colón (Buenos Aires), Berliner Philharmoniker, Staatskapelle Dresden, Royal Philharmonic Orchestra (festiwal w Montreux), orkiestry w Lyonie, Liège, Brukseli, São Paulo, Bilbao, Barcelonie i Sewilli.

Jego nagrania znajdują się na ponad 200 płytach, które otrzymały liczne nagrody (m.in. Grammy Award 2013 oraz sześć innych nominacji do tej nagrody, Diapason d'Or i Grand Prix de la Nouvelle Académie du Disque, Cannes Classical Award, Choc du Monde de la Musique, cztery polskie Fryderyki). Nagrania obejmują dzieła najwybitniejszych polskich kompozytorów, a także utwory literatury światowej – m.in. przyjęte z wielkim uznaniem krytyków interpretacje dzieła Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka, Roberta Schumanna, Johannes Brahmsa, Gustava Mahlera i Richarda Straussa. Antoni Wit należy do nielicznego grona artystów, których płyty sprzedano w łącznym nakładzie niemal sześciu milionów egzemplarzy.

Zajmował się także pedagogiką na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie, ma tytuł profesora. Do jego wychowanków należą m.in. Krzysztof Urbański, Michał Dworzyński, Rafał Janiak, Maja Metelska i Dawid Runtz. Jest profesorem honorowym UMFC oraz Keimyung University (Korea Południowa). Wśród jego doktorantów oprócz wymienionych absolwentów są także Łukasz Borowicz, Jakub Chrenowicz i Wojciech Rodek.

Honorary Conductor of the Krakow Philharmonic. In the years 2013–2018, Antoni Wit was Artistic Director of the Orquesta Sinfónica de Navarra in Pamplona. Previously, he was also director of such ensembles as the Pomeranian Philharmonic in Bydgoszcz (1974–1977), the Polish Radio and Television Orchestra and Choir in Krakow (1977–1983), the Polish National Radio Symphony Orchestra in Katowice (1983–2000), and the Orquesta Filarmónica de Gran Canaria (1987–1992). Between 2002 and 2013, he was General and Artistic Director of the Warsaw Philharmonic.

Antoni Wit studied conducting with Henryk Czyż and composing with Krzysztof Penderecki at the State Higher School of Music in Krakow, he also graduated in Law from the Jagiellonian University. He began his professional career as an assistant to Witold Rowicki at the Warsaw Philharmonic. After receiving Second Prize in the International Herbert von Karajan Conducting Competition in Berlin in 1971, he became assistant to the patron of the competition.

He has performed in almost all the great musical centres of Europe, Asia, Australia and both Americas. In recent seasons, he has conducted La Scala Orchestra in Milan, the BBC Symphony Orchestra (London), Saint Petersburg Philharmonic Orchestra, Cleveland Orchestra, Yomiuri Nippon Symphony Orchestra (Tokyo), Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra, Budapest Festival Orchestra, Orquesta Nacional de España in Madrid, Berner Symphonieorchester, China Philharmonic Orchestra (Beijing), Shanghai Symphony Orchestra, Colorado Symphony (Denver), New Zealand Symphony Orchestra, Buenos Aires Philharmonic Orchestra at Teatro Colón, Berliner Philharmoniker, Staatskapelle Dresden, Royal Philharmonic Orchestra (at the Montreux festival), as well as orchestras in Lyon, Liège, Brussels, São Paulo, Bilbao, Barcelona and Sevilla.

Recordings of his performances have been included on over 200 albums, which have won numerous awards, among them a 2013 Grammy Award and six other nominations for this prize, Diapason d'Or and Grand Prix de la Nouvelle Académie du Disque, Cannes Classical Award, Choc du Monde de la Musique, and four Fryderyk Awards from the Polish Phonographic Academy. The recordings feature music by Polish most outstanding composers, as well as works from a more international repertoire - including critically acclaimed interpretations of pieces by Smetana, Dvořák, Schumann, Brahms, Mahler and R. Strauss. Antoni Wit is one of only a few artists in the world whose albums have sold almost six million copies.

He was professor at the Fryderyk Chopin University of Music. His students were, among others, Krzysztof Urbanski, Michał Dworzyński, Rafał Janiak, Maja Metelska, and Dawid Runtz. He has the title of honorary professor at the FCUM and Keimyung University (South Korea). Among his PhD students, apart from the above-mentioned graduates, there are also Łukasz Borowicz, Jakub Chrenowicz, and Wojciech Rodek.



Izabela Matuła

sopran / soprano

Absolwentka Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej w Krakowie. Studiowała także teorię muzyki, kompozycję i dyrygenturę. W sezonie 2022/2023 debiutowała w roli Toski w British Grange Park Opera w Innsbrucku. W obecnym sezonie wystąpi po raz pierwszy w Bayerische Staatsoper jako Madame Butterfly pod dyrekcją Daniela Orena, a także jako Medea w operze Luigiego Cherubiniego w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

Artystka brała udział w licznych szkoleniach wokalnych i kursach mistrzowskich. Po ukończeniu studiów kontynuowała kształcenie u Neila Semera w Nowym Jorku, a obecnie doskonali umiejętności wokalne pod kierunkiem Dariusza Grabowskiego. Brała udział w wielu międzynarodowych konkursach: International Prague-Budapest-Vienna Summer Academy (pierwsza nagroda), Ada Sari International Vocal Competition (druga nagroda), Oper Schloss Laubach (pierwsza nagroda).

Izabela Matuła wykonuje szeroki repertuar utworów, które obejmują główne role sopranowe w operach włoskich: *Aida*, *Trubadur* (Mannheim, Linz), *Moc przeznaczenia*

(Oper Frankfurt 2022, Warszawa 2023), *Luisa Miller*, *Otello*, *Stiffelio*, *Bal maskowy* Giuseppe Verdiego, *Madama Butterfly* (Mannheim), *Siostra Angelica*, *Tosca* (Deutsche Oper am Rhein Düsseldorf i inne), Liu w *Turandot* i Mimi w *Cyganerii* Giacomina Pucciniego (ABAO Bilbao Opera), a także rolę tytułową w *La Wally* Alfreda Catalaniego (Theater an der Wien 2021, spektakl zarejestrowano na płycie DVD) oraz role w dziełach Wolfganga Amadeusa Mozarta, takich jak Hrabina w *Weselu Figara* i Donna Elvira w *Don Giovannim*. Artystka specjalizuje się też w repertuarze niemieckim i słowiańskim, w tym: *Lohengrin* Richarda Wagnera, *Mazeppa* i *Eugeniusz Oniegin* Piotra Czajkowskiego (Linz), *Katia Kabanova* Leoša Janáčka, *Dalibor* Bedřicha Smetany (Frankfurt) oraz *Švanda Dudak* Jaromíra Weinbergera (Teatro Massimo Palermo). Repertuar śpiewaczki obejmuje także takie opery, jak *Cardillac* Paula Hindemitha, *Barbara Radziwiłłówna* Henryka Jareckiego, *Konsul* Gian Carla Menottiego, *Salome* Richarda Straussa, *Peter Grimes* Benjamina Brittena i *Opowieści Hoffmana* Jacquesa Offenbacha.

Izabela Matuła występowała gościnnie w salach koncertowych na całym świecie, w tym: Centro Nacional de Acción Social por la Música Simón Bolívar w Caracas, Konzerthaus Berlin, Opera House przy Katara Cultural Village w Doha, Teatr Maryjski w Petersburgu, Darmstadt Konzerthaus, Musikverein für Steiermark w Grazu i Filharmonia Narodowa w Warszawie.

Soprano Izabela Matuła was born in Poland. She graduated in voice and acting from the Academy of Music in Krakow. She also studied music theory, composition and conducting. In the 2022/2023 season, she made her debut as Tosca at Innsbruck and at the British Grange Park Opera in West Horsley (UK). This season's highlights include a much acclaimed debut as Madama Butterfly at the Bayerische Staatsoper under the baton of Daniel Oren, and as Medea in the opera by Luigi Cherubini at the Teatr Wielki - Polish National Opera in Warsaw.

She participated in numerous vocal courses and masterclasses. After graduating, she continued her vocal training with Neil Semer (New York) and is currently honing her vocal skills under the tutelage of Dariusz Grabowski. She has taken part in many international singing competitions such as International Prague-Budapest-Vienna Summer Academy (1st prize), Ada Sari International Vocal Artistry Competition (2nd prize), Oper Schloss Laubach in Laubach (1st prize).

Her extensive stage repertoire includes leading soprano roles in Italian operas such as *Aida*, *Il trovatore* (Mannheim, Linz), *La forza del destino* (Oper Frankfurt 2022, Warsaw 2023), *Luisa Miller*, *Otello*, *Stiffelio*, Giuseppe Verdi's *Un ballo in maschera*, *Madama Butterfly* (Mannheim), *Suor Angelica*, *Tosca* (Deutsche Oper am Rhein in Düsseldorf among many others), Liu in *Turandot* and Mimi in Giacomo Puccini's *La Bohème* (ABAO Bilbao Opera), the title role in Alfredo Catalani's *La Wally* (Theater an der Wien 2021, also recorded on DVD) as well as Wolfgang Amadeus Mozart roles such as the Countess in *Le nozze di Figaro* and Donna Elvira in *Don Giovanni*. She also specialises in German and Slavic repertoire, including Richard Wagner's *Lohengrin*, Pyotr Tchaikovsky's *Mazeppa* and *Eugene Onegin* (Linz), Leoš Janáček's *Káta Kabanová*, Bedřich Smetana's *Dalibor* (Frankfurt) and Jaromír Weinberger's *Švanda dudák* (Teatro Massimo in Palermo). Her repertoire also includes parts in operas such as Paul Hindemith's *Cardillac*, Henryk Jarecki's *Barbara Radziwiłłówna*, Gian Carlo Menotti's *Consul*, Richard Strauss's *Salome*, Benjamin Britten's *Peter Grimes* and Jacques Offenbach's *Les contes d'Hoffmann*.

As a guest soloist, she has performed in many concert halls around the world, including the Centro Nacional de Acción Social por la Música in Caracas (Venezuela), the Konzerthaus Berlin, the Opera House at the Katara Cultural Village in Doha, the Mariinsky Theatre in Saint Petersburg, the Staatstheater Darmstadt, the Musikverein für Steiermark in Graz and the Warsaw Philharmonic.



Ewa Wolak

kontralt / **contralto**

Artystka obdarzona głosem o niezwyklej, ciemnej barwie, bardzo dużej skali, a także biegłości, co umożliwia jej wykonywanie różnorodnego repertuaru – od muzyki dawnej przez dzieła Gioacchina Rossiniego, Giuseppe Verdiego, Richarda Wagnera po muzykę współczesną. Jej repertuar obejmuje pierwszoplanowe partie operowe, utwory oratoryjne, a także pieśni.

Absolwentka Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie (dyplom z wyróżnieniem). Ukończyła także – jako stypendystka Deutscher Akademischer Austauschdienst – studia podyplomowe w Hochschule für Musik w Karlsruhe.

Jest laureatką renomowanych konkursów wokalnych, m.in. w Atenach (Grand Prix Maria Callas) i i s-Hertogenbosch (Internationale Vocal Competition, Holandia). Do jej licznych partii operowych należą: Dalila (*Samson i Dalila* Camille'a Saint-Saënsa), tytułowa rola w *Carmen* Georges'a Bizeta, Fides (*Prorok* Giacoma Meyerbeera), Fryka i Erda (*Pierścień Nibelunga* Richarda Wagnera), Ulryka (*Bal maskowy* Giuseppe Verdiego), Quickly (*Falstaff* Verdiego), Olga (*Eugeniusz Oniegin* Piotra Czajkowskiego), Izabela

(*Włoszka w Algierze* Gioacchina Rossiniego), *Ratmir* (*Ruslan i Ludmiła* Michaiła Glinki). Jest także odtwórczynią czołowych partii w operach Geорга Friedricha Händla.

Współpracuje m.in. z Deutsche Oper i Komische Oper w Berlinie, Nationaltheater Mannheim, Badisches Staatstheater Karlsruhe, operami w Helsinkach, Malmö, Montpellier, Tuluzie i Trieście oraz Theater an der Wien.

Brała udział w licznych festiwalach (m.in.: Warszawa, Wrocław, Kraków, Wiedeń, Berlin, Paryż). Koncertowała w Europie, a także w Izraelu, Korei Południowej, Japonii i Stanach Zjednoczonych pod batutą takich dyrygentów, jak Antoni Wit, Marco Armiliato, sir Simon Rattle, Donald Runnicles, Andris Nelson, Pier Giorgio Morandi, Philippe Herreweghe, Łukasz Borowicz, Paul McCreesh i inni.

Ma na swoim koncie wiele nagrań płytowych zarejestrowanych przez uznane wytwórnie, m.in. Naxos czy DUX. Za swoje osiągnięcia artystyczne została uhonorowana Europejską Nagrodą Kultury, a w 2011 roku artystce nadano prestiżowy tytuł opery niemieckiej – Kammersängerin. W 2019 roku została odznaczona Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

Ewa Wolak prowadzi klasę wokalną w krakowskiej Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego. W lutym 2023 roku został jej nadany tytuł profesora sztuki. Od 2016 roku jest także profesorem renomowanej Hochschule für Musik Hanns Eisler w Berlinie.

An artist endowed with a voice of an unusually dark timbre, large scale and agility, which allows her to perform a diverse repertoire – from early music, through Gioacchino Rossini, Giuseppe Verdi and Richard Wagner to contemporary music. Her repertoire includes leading parts in operas, oratorios and songs.

A graduate of the Krzysztof Penderecki Academy of Music in Krakow (diploma with honorary mention), as a Deutscher Akademischer Austauschdienst scholarship holder she also completed postgraduate and opera studies at the Hochschule für Musik in Karlsruhe.

Ewa Wolak has won prizes at prestigious vocal competitions, in Athens (Grand Prix Maria Callas) and 's-Hertogenbosch (Internationale Vocal Competition,

the Netherlands), amongst others. Her numerous opera parts include: Delilah (Camille Saint-Saëns' *Samson and Delilah*), eponymous part in Bizet's *Carmen*, Fides (Giacomo Meyerbeer's *The Prophet*), Fricka and Erda (Richard Wagner's *Der Ring des Nibelungen*), Ulrika (Giuseppe Verdi's *Un ballo in maschera*), Quickly (Verdi's *Falstaff*), Olga (Pyotr Tchaikovsky's *Eugene Onegin*), Isabella (Gioacchino Rossini's *L'italiana in Algeri*), and Ratmir (Mikhail Glinka's *Ruslan and Lyudmila*), as well as the leading parts in George Frideric Handel's operas.

The artist has collaborated with Deutsche Oper and Komische Oper in Berlin, Nationaltheater Mannheim, Badisches Staatstheater Karlsruhe, the opera houses in Helsinki, Malmö, Montpellier, Toulouse and Trieste, as well as with Theater an der Wien.

She has participated in numerous festivals in Warsaw, Wrocław, Krakow, Vienna, Berlin, Paris, and other cities and has given concerts in Europe, Israel, South Korea, Japan and the United States, under the baton of such conductors as Antoni Wit, Marco Armiliato, Sir Simon Rattle, Donald Runnicles, Andris Nelsons, Pier Giorgio Morandi, Philippe Herreweghe, Łukasz Borowicz, and Paul McCreesh, among others.

The artist has many CD recordings to her credit (for Naxos and DUX record labels). She has been honoured with the European Culture Award for her artistic achievements and in 2011, she received the prestigious German opera title of Kammer-sängerin. In 2019, she was awarded the Silver Medal for Merit to Culture Gloria Artis.

Ewa Wolak has run a singing class at the Krzysztof Penderecki Academy of Music in Krakow. Since 2016, she has been professor at the prestigious Hochschule für Musik Hanns Eisler in Berlin. In February 2023, she was awarded the title of Professor of Art.



Rafał Bartmiński

tenor

Absolwent Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach wydziału wokalnno-aktorskiego w klasie Eugeniusza Sąsiadka. Laureat Międzynarodowego Konkursu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari w Nowym Sączu (2001) i Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Stanisława Moniuszki w Warszawie (2007).

Już podczas studiów rozpoczął działalność koncertową, biorąc udział m.in. w *Mszy h-moll* i *Magnificacie* Johanna Sebastiana Bacha oraz *Requiem* Wolfganga Amadeusa Mozarta. Na scenie operowej zadebiutował w 2002 roku jako Leński (*Eugeniusz Oniegin* Piotra Czajkowskiego) w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, z którym od tego czasu stale współpracuje, śpiewając takie partie, jak Tamino (*Czarodziejski flet* Mozarta), Ismaele (*Nabucco* Giuseppe Verdiego), Tamburmajor (*Wozzeck* Albana Berga), Borys (*Katia Kabanowa* Leoša Janáčka), Pinkerton (*Madame Butterfly* Giacomina Pucciniego), Duca (*Rigoletto* Verdiego), Madwoman (*Curlw River* Benjamin Brittena), Stefan (*Straszny dwór* Stanisława Moniuszki) i Jontek (*Halka* Stanisława Moniuszki). Artysta występował też w Operze Wrocławskiej, Krakowskiej, Podlaskiej, a także

w Rydze, Wiesbaden, Madrycie (Teatro Real), Moskwie (Teatr Bolszoi), Paryżu (Théâtre du Châtelet, Opéra Bastille), Linzu i Wuppertalu. Wielokrotnie brał udział w wykonaniach dzieł Krzysztofa Pendereckiego (*Te Deum, Kosmogonia, Credo, Siedem bram Jerozolimy, Polskie Requiem*).

Rafał Bartmiński koncertował pod batutą znakomitych dyrygentów, takich jak Gabriel Chmura, Teodor Currentzis, Miguel Ángel Gómez Martínez, Tomas Hanus, Mariss Jansons, Jacek Kasprzyk, Hannu Lintu, Marc Minkowski, Krzysztof Penderecki, Jerzy Semkow, Stanisław Skrowaczewski, Andrzej Straszynski, Antoni Wit, Tadeusz Wojciechowski i Alberto Zedda. Współpracował ze znanymi reżyserami – Davidem Aldenem, Dmitrijem Czerniakowem, Andrzejem Domalikiem, Krystyną Jandą, Tomaszem Koniną, Jakobem Peters-Messerem, Maciejem Prusem, Mariuszem Trelińskim, Krzysztofem Warlikowskim, Michałem Znanieckim, Krzysztofem Zanussim i innymi.

Graduate of the Karol Szymanowski Academy of Music in Katowice in the Faculty of Vocal and Acting class of Eugeniusz Szaśiadek. A laureate of the International Ada Sari Competition of Vocal Art in Nowy Sącz (2001) and the International Stanisław Moniuszko Vocal Competition in Warsaw (2007).

Already during his studies, he began concert activity, taking part in Johann Sebastian Bach's Mass in B minor and *Magnificat*, and Wolfgang Amadeus Mozart's *Requiem*, among others. On the opera stage, he made his debut in 2002 as Lensky (Pyotr Tchaikovsky's *Eugene Onegin*) at the Teatr Wielki – Polish National Opera in Warsaw, with which he has worked ever since, singing such parts as Tamino (Mozart's *Die Zauberflöte*), Ismaele (Giuseppe Verdi's *Nabucco*), Tamburmajor (Alban Berg's *Wozzeck*), Boris (Leoš Janáček's *Katya Kabanová*), Pinkerton (Giacomo Puccini's *Madame Butterfly*), Duca (Verdi's *Rigoletto*), Madwoman (Benjamin Britten's *Curlew River*), Stefan (Stanisław Moniuszko's *The Haunted Manor*) and Jontek (Moniuszko's *Halka*). The artist has also performed at the Wrocław, Krakow and Podlasie Opera, as well as in Riga, Wiesbaden, Madrid (Teatro Real), Moscow (Bolshoi Theatre), Paris (Théâtre du Châtelet, Opéra Bastille), Linz and Wuppertal. Many times he has participated in performances of Krzysztof Penderecki's works (*Te Deum, Cosmogony, Credo, Seven Gates of Jerusalem, Polish Requiem*).

Rafał Bartmiński has performed under the baton of such eminent conductors as Gabriel Chmura, Teodor Currentzis, Miguel Ángel Gómez Martínez, Tomas Hanus, Mariss Jansons, Jacek Kasprzyk, Hannu Lintu, Marc Minkowski, Krzysztof Penderecki, Jerzy Semkow, Stanisław Skrowaczewski, Andrzej Straszynski, Antoni Wit, Tadeusz Wojciechowski and Alberto Zedda. He has worked with well-known directors – David Alden, Dmitri Tcherniakov, Andrzej Domalik, Krystyna Janda, Tomasz Konina, Jakob Peters-Messer, Maciej Prus, Mariusz Treliński, Krzysztof Warlikowski, Michał Znaniecki, Krzysztof Zanussi and others.

fot. / photo: Maciej Adamczyk



Jerzy Butryn

bas / bass

W sezonie artystycznym 2024/2025 Jerzy Butryn zadebiutuje na Salzburg Festiwal jako Tocki w *Idiocie* Mieczysława Wajnberga. Wykona także rolę Timura w operze *Turandot* Giacoma Pucciniego na deskach sceny Royal Opera House Covent Garden i Teatro Massimo Palermo, rolę Sarastra w *Czarodziejskim flecie* Wolfganga Amadeusa Mozarta w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej oraz rolę Mefistofelesa w *Fauście* Charles’a Gounoda w Prague National Theatre.

Jego występy w ostatnim czasie obejmują: rolę Komandora w *Don Giovannim* Mozarta podczas Glyndebourne Festival, rolę tytułową w *Mefistofelesie* Arriga Boity w Teatro dell’Opera di Roma oraz Prague National Theater, a także Colline w *La Bohème* Pucciniego w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej.

W przeszłości występował na scenach takich teatrów, jak Grand Théâtre de Genève, Teatro Regio di Parma, Opera Wroclawska oraz na St. Gallen Festival. Wykonywał m.in. role: czterech antagonistów w *Opowieściach Hoffmana* Jacques’a Offenbacha, Raimonda w *Lucji z Lammermooru* Gaetana Donizettiego i Escamilla w *Carmen* Georges’a Bizeta.

In the 2024/2025 season, Polish bass Jerzy Butryn will make his Salzburg Festival debut as Totzki in Mieczysław Weinberg's *The Idiot*. He will also perform as Timur Giacomo Puccini's opera *Turandot* at the Royal Opera House Covent Garden and Teatro Massimo Palermo, Sarastro in Wolfgang Amadeus Mozart's *Die Zauberflöte* at the Teatr Wielki – Polish National Opera in Warsaw, and Mephistopheles in Charles Gounod's *Faust* at the National Theatre in Prague.

His recent performances include Il Commendatore in Mozart's *Don Giovanni* at the Glyndebourne Festival, the title role in Arrigo Boito's *Mephistophele* at the Teatro dell'Opera di Roma and National Theatre in Prague, and Colline in Puccini's *La Bohème* at the Teatr Wielki – Polish National Opera in Warsaw.

Previously, he has appeared at theatres such as the Grand Théâtre de Genève, Teatro Regio di Parma, the Wrocław Opera House, the St. Gallen Festival, performing roles such as Four Villains in Jacques Offenbach's *Les Contes d'Hoffmann*, Raimondo in Gaetano Donizetti's *Lucia di Lammermoor*, and Escamillo in Georges Bizet's *Carmen*, among others.

Chór Filharmonii Narodowej Warsaw Philharmonic Choir

fot. / photo: Weronika Kosińska



Bartosz Michałowski
Dyrektor chóru, dyrygent /
Choir Director, Conductor

Justyna Pakulak
Dyrygent / Conductor

Henryk Wojnarowski
Honorowy dyrektor chóru /
Honorary Choir Director

Soprany / Sopranos

Katarzyna Bienias
Urszula Bozík
Marta Czarkowska
Magdalena Dobrowolska
Monika
Dobrzyńska-Krysiak
Joanna Dudzińska
Alicja Gala
Anna Jasińska
Kinga Jaskowska
Justyna
Jedynak-Obłozą
Katarzyna
Kalisz-Kędziorek
Aneta Kapla-Marszałek
Michalina Kraska
Anastazja Marusiak
Małgorzata
Miłkowska-Cieśla
Marta Mularczyk

Maria Muszyńska
Inga Pośkuté-Królak
Magdalena Schabowska
Ewelina Siedlecka-
-Kosińska
Eliza Sikora
Sylvia Sikorska
Alina Smorga
Samitra Suwannarit
Barbara
Szczerbaczewicz
Ewa Wołoszkiewicz

Alty / Altos

Jadwiga Bartnik
Grażyna Cesarczyk
Beata Dąbrowska
Brygida Dobber-
-Sienkiewicz
Anna Fijałkowska
Joanna Gontarz
Małgorzata Hennig-
-Pochwat
Marzanna Jadczał
Olga Janiec
Martyna Jankowska
Jolanta
Kaczyńska-Lechnio
Dominika Kazimierska
Anna Kozłowska
Zuzanna Kozłowska
Anna Krawczuk
Diana Kuls-Ferreira
Ewa Mieczkowska
Aleksandra Pawluczuk
Urszula Rodowicz
Małgorzata
Spodniewska-Szyndler
Anna Stawarz-
-Moszczyńska
Agata Szruk
Marta Wiktorzak

Tenory / Tenors

Mariusz Cysiura
Andrzej Gręziak
Marcin Jaskowski
Wojciech Kołbuk
Paweł Kucharczyk
Henryk Kutysz

Mariusz Latek
Robert Lawrence
Andrzej Marusiak
Adam Miroszczuk
Bartosz Nowak
Adam Sławiński
Kacper Szemraj
Marek Sz wajkowski
Zbigniew Tupczyński
Tomasz Warmijak
Grzegorz Wiśniewski
Tadeusz Wiśniewski
Daniel Woźniak
Emil Zwoliński
Damian Żebrowski

Basy / Bases

Krzysztof Chalimoniuk
Stanisław Daglis
Maciej Falkiewicz
Wiktor Gniazdowski
Dariusz Golec
Miroslaw Grabski
Sebastian Gunerka
Piotr Hruszewski
Adam Kaczyński
Miłosz Kondraciuk
Andrzej Kozłowski
Bogumił Kozłowski
Krzysztof Matuszak
Marian Parczała
Piotr Stawarski
Roman Wawreczko
Piotr Widlarz
Marek Wota
Przemysław Żywczok

Korepetytorzy pianisci / Répétiteurs

Ariadna Pustoła
Ewa Wilczyńska

Inspektor Chóru / Choir Personnel Manager

Dariusz Golec

Bibliotekarz / Librarian

Roman Wawreczko

Orkiestra Filharmonii Narodowej Warsaw Philharmonic Orchestra

fot. / photo: Grzesiek Mart



Krzysztof Urbański
Dyrektor Artystyczny /
Music and Artistic Director

Jacek Brzoznowski
Dyrygent asystent /
Assistant Conductor

I Skrzypce / First Violins

Maria Machowska
koncertmistrz / leader
Krzysztof Bąkowski
koncertmistrz / leader
Stanisław Podemski
zastępca koncertmistrza /
deputy leader
Justyna Bogusiewicz
Kornelia Grądzka
Julia Iwanciw-Gąsior
Marzena Jabłońska
Joanna Jakobs
Marian Kowalski
Aleksandra Kupczyk
Agnieszka Lewandowska
Jan Lewtak
Mateusz Marczyk
Marcin Mazurek
Grzegorz Osiński
Krzysztof Ploch
Marek Powideł
Michał Szałach
Krystyna Wilczyńska

II Skrzypce / Second Violins

Piotr Tadzik
solista / soloist
Bogdan Śnieżawski
Dariusz Dęga
Katarzyna Dul
Grzegorz Groblewski
Kristine Harutyunyan
Izabela Hodor
Ada Kozyra-Dobrowolska
Bożena Michalska
Zuzanna Panas
Paweł Rybkowski
Piotr Sękowski
Magdalena Smoczyńska
Anna Stokowska
Krzysztof Trzcionkowski
Natalia Tuszyńska
Dominika Wojcieszuk

Altówki / Violas

Marzena Hodyr
solistka / soloist
Marek Iwański
solista / soloist
Wiesława Duszak
Agnieszka Duż-Dymus
Katarzyna Henrych
Radosław Jarocki
Tomasz Karwan
Damian Kułakowski
Jakub Kowalik
Agnieszka Podtucka
Julianna Przybył
Paulina Różańska-Czopka
Krzysztof Szczepański

Wiolonczele / Cellos

Karolina
Jaroszevska-Rajewska
solistka / soloist
Aleksandra Ohar-Sprawka
solistka / soloist
Robert Putowski
solista / soloist
Agata Dobrzańska
Dominik Drewniak
Kazimierz Gruszczyński
Piotr Sapilak
Wojciech Skóra
Mateusz Szmyt
Mariusz Tondera
Angelica Wais
Jerzy Wołochowicz

Kontrabasy / Double Basses

Janusz Długokęcki
solista / soloist
Karol Kowal
solista / soloist
Maciej Dobrzański
Jakub Kaczmarczyk
Michał Kotowski
Jakub Langiewicz
Marcin Rybiński
Marcin Wiliński

Flety / Flutes

Krzysztof Malicki
solista / soloist
Małgorzata Cegielska
solistka / soloist
Joanna Gatniejewska
(piccolo*)
Seweryn Zapłatyński
(piccolo*)

Flet piccolo / Piccolo

Tomasz Bielski

Oboje / Oboes

Aleksandra Rojek
solistka / soloist
Piotr Lis
solista / soloist
Łukasz Dzikowski

Rożek angielski / Cor anglais

Joanna Lenart
solistka / soloist

Klarnety / Clarinets

Adrian Janda
solista / soloist
Grzegorz Wołczański
solista / soloist
Dariusz Elbe
(klarnet Es / clarinet in Eb*)
Krystyna Sakowska
(klarnet basowy /
bass clarinet*)

Fagoty / Bassoons

Andrzej Budejko
solista / soloist
Leszek Wachnik
solista / soloist
Mariusz Oczachowski
(kontrafagot /
contrabassoon*)

Waltornie / Horns

Gabriel Czopka
solista / soloist
Grzegorz Sabeł
solista / soloist
Daniel Otero Carneiro
solista / soloist
Michał Kanawka
Aleksander Szebeszczyk
Robert Duda
Maciej Kostrzewa

Trąbki / Trumpets

Krzysztof Bednarczyk
solista / soloist
Kazimierz Adamski
solista / soloist
Bogumił Soroka
solista / soloist
Dorota Cholewa
Mariusz Niepiekło

Puzony / Trombones

Andrzej Sienkiewicz
solista / soloist
(puzon altowy /
alto trombone*)
Paweł Cieślak
solista / soloist
Krzysztof Wojtyniak

Puzon basowy / Bass Trombone

Krzysztof Kott
solista / soloist

Tuba / Tuba

Arkadiusz Więdłak
solista / soloist

Kotły / Timpani

Piotr Domański
solista / soloist
Daniel Kamiński
solista / soloist

Perkusja / Percussion

Tomasz Bielak
Wawrzyniec Dramowicz
Paweł Pruszkowski
inspektor orkiestry /
orchestra personnel manager

Harfy / Harps

Klara Wośkowiak
solistka / soloist

Fortepian / Piano

Grzegorz Gorczyca
solista / soloist

Bibliotekarze Orkiestry / Librarians

Sławomir Bychawski
Michał Sołtysik
Kamil Watkowski

Stroiciele / Tuners

Szymon Jasnowski
kierownik sekcji /
head of the tuning team
Jarosław Bednarski
Krzysztof Dymek

Obsługa techniczna estrady / Stagehands

Rafał Łzykiewicz
Michał Drewnik
Krzysztof Mączka
Sebastian Michałek
Tomasz Śpiewak
Zbigniew Wierzbicki

* instrument dodatkowy / additional instrument

Nowe suknie dla Artystek Chóru Filharmonii Narodowej

W ubiegłym sezonie artystycznym 2023/2024 Filharmonia Narodowa ogłosiła Konkurs na projekt sukni dla Artystek Chóru Filharmonii Narodowej. Do Konkursu zgłosiło się osiemnaścioro projektantek i projektantów, którzy przesłali drogą elektroniczną szkice sukien. Komisja Konkursowa powołana przez Filharmonię Narodową, po zapoznaniu się z przesłanymi pracami, zaprosiła do drugiego etapu Konkursu pięcioro Wykonawców.

13 grudnia 2023 roku w siedzibie Filharmonii odbyła się prezentacja prototypów wybranych sukien, podczas której ich Autorzy omawiali szczegóły swoich projektów, przyjętą koncepcję artystyczną, walory estetyczne projektów, przekazywali informacje o użytych materiałach czy funkcjonalności sukien podczas ich użytkowania na koncertach.

Spośród obecnych Autorów Komisja wyłoniła zwycięski projekt Pana Emilia Wysockiego. Zgodnie z Regulaminem Konkursu Autor otrzymał nagrodę finansową, został także zaproszony do realizacji zamówienia na pięćdziesiąt sukien dla Artystek Chóru Filharmonii Narodowej.

Podczas koncertów inauguracyjnych sezon artystyczny 2024/2025, 4 i 5 października 2024 roku, Artystki Chóru po raz pierwszy zaprezentują się w nowych kreacjach. Mamy nadzieję, że suknie będą cieszyć oczy naszej Publiczności i spełniać oczekiwania Artystek Chóru podczas występów w naszych salach oraz na koncertach wyjazdowych.

New gowns for the female artists of the Warsaw Philharmonic Choir

Last season, the Warsaw Philharmonic announced a competition to design gowns for the female artists of the Warsaw Philharmonic Choir. Eighteen designers submitted sketches of their designs. These were judged by the Competition Committee, which then invited five designers to proceed to the second stage.

On 13 December 2023, prototypes of those five dresses were presented at the Philharmonic, with the designers discussing the concept, details and aesthetic qualities of their designs, and providing information on the materials used and how the dresses would behave during concerts.

The winning design selected by the Committee was produced by Mr Emil Wysocki, who received a financial reward and was asked to realise an order for 50 dresses.

During the opening concerts of the 2024/2025 season, on 4 and 5 October 2024, the female artists of the Choir will wear the new outfits for the first time. We hope that they will please our audience and live up to the expectations of the Choir's artists during performances at the Philharmonic and elsewhere.



Artystki Chóru Filharmonii Narodowej w sukniach projektu Emila Wysockiego /
Artists of the Warsaw Philharmonic Choir in gowns designed by Emil Wysocki



PKO Bank Polski

Strategiczny Mecenas Roku

Filharmonii Narodowej w Warszawie

Muzyka jest uniwersalnym językiem ludzkości. Niezależnie do tego gdzie mieszkamy i kim jesteśmy, wzrusza i wywołuje szeroki zakres emocji. Przenosi w inne miejsce i czas. Trafia do każdego, a jednocześnie każdy z nas odbiera ją w sposób bardzo indywidualny.

Od ponad 120 lat, poszukując tych wzruszeń, melomani – młodszy i starszy – trafiają do Filharmonii Narodowej w Warszawie. To wyjątkowa instytucja kultury, gdzie można obcować ze sztuką w mistrzowskim wykonaniu. Pięknym tego przykładem jest *Missa pro pace* Wojciecha Kilara, która zabrzmiała podczas koncertu inauguracyjnego sezonu artystycznego 2024/2025.

Współpraca warszawskiej filharmonii i PKO Banku Polskiego trwa nieprzerwanie od przeszło dekady. Z dumą mówimy o sobie Strategiczny Mecenas Filharmonii Narodowej w Warszawie. To przykład nowoczesnej formy, mądrego mecenatu, bez którego kultura w obecnych czasach nie może wzrastać. Dlatego wspieramy realizację znakomych projektów artystycznych, które cieszą miłośników muzyki poważnej w jej przeróżnych odcieniach.

Kolejny sezon artystyczny w Filharmonii Narodowej w Warszawie to koncerty symfoniczne, oratoryjne, kameralne i dla dzieci. Program artystyczny łączy w sobie tradycję i nowoczesność. Pozwala obcować z tym co najlepsze w polskiej i zagranicznej muzyce klasycznej.

Nie do przecenienia jest również wspierany wymiar edukacyjny w działalności filharmonii, który uwrażliwia na muzykę kolejne pokolenia melomanów.

Wsparcie dla kultury i sztuki to ważna gałąź działalności sponsorskiej PKO Banku Polskiego. Angażujemy się w wartościowe wydarzenia kulturalne oraz otaczamy opieką instytucje kultury, co ma realny wpływ na kształtowanie gustu i wrażliwości odbiorcy. Chcemy również przyczynić się do zachowania dla przyszłych pokoleń polskiej tradycji i dziedzictwa narodowego. Bo tylko dzięki oparciu w przeszłości kultura może dalej się rozwijać.

PKO Bank Polski zaprasza do Filharmonii Narodowej w Warszawie na koncerty w sezonie artystycznym 2024/2025, bo muzyka to sposób, by dotrzeć do duszy i dotknąć drugiego człowieka.

PKO Bank Polski the Warsaw Philharmonic Strategic Patron of the Year

Music is the universal language of humanity. Regardless of where we live or who we are, it moves us and evokes a wide range of emotions. It transports us to different places and times. Music is a language that reaches everyone, and at the same time each of us perceives it in a very individual way.

For over 120 years, music enthusiasts, both young and old, have sought these emotions at the Warsaw Philharmonic. This unique cultural institution offers the opportunity to experience art at its finest. A beautiful example of this is Wojciech Kilar's *Missa pro pace*, which will be performed during the opening concerts of the 2024/2025 artistic season.

The collaboration between the Warsaw Philharmonic and PKO Bank Polski has been ongoing for over a decade. We proudly call ourselves the Strategic Patron of the Warsaw Philharmonic. This partnership is an example of a modern form of wise patronage, without which culture in our times cannot grow. That is why we support the realisation of outstanding artistic projects that delight classical music enthusiasts in all its diverse shades.

The upcoming artistic season at the Warsaw Philharmonic will feature symphonic, oratorio, and chamber music, as well as concerts for children. The artistic programme merges tradition with modernity, allowing audiences to experience the best of Polish and international classical music.

Equally invaluable is the educational dimension of the Philharmonic's activities, which nurtures a sensitivity to music in new generations of music lovers.

Supporting culture and the arts is a significant branch of PKO Bank Polski's sponsorship activities. We engage in valuable cultural events and support cultural institutions, which has a tangible impact on shaping the tastes and sensibilities of the audience. We also aim to contribute to preserving Polish tradition and national heritage for future generations. For only by building on the past that culture can continue to develop.

PKO Bank Polski invites you to the Warsaw Philharmonic for the concerts of the 2024/2025 artistic season, because music is a way to reach the soul and connect with others.

O czym gramy?

Cykl wprowadzeń
do koncertów

Serdecznie zapraszamy melomanów przed piątkowymi koncertami symfonicznymi o godz. 18:30 na wprowadzenia omawiające dzieła wykonywane danego wieczoru.

Spotkania przygotowują wybitni polscy muzykolodzy oraz popularni dziennikarze i krytycy muzyczni, którzy w przystępny dla każdego sposób opowiadają o utworach wykonywanych podczas wieczornego koncertu. Swoją wypowiedź ilustrują wybranymi przez siebie fragmentami nagrań i prezentacjami na ekranie. Dzięki temu uczestnicy spotkań mogą w czasie koncertu słuchać dzieł muzycznych z większą wiedzą i świadomością ich przebiegu. Na wybrane wprowadzenia zapraszani są goście specjalni – wykonawcy lub kompozytorzy.

Wprowadzenia odbywają się w Sali Kameralnej (wejście od ul. Sienkiewicza) i są otwarte dla posiadaczy biletów i abonamentów na dany koncert (lub jego sobotnie powtórzenie) oraz dla członków Klubu Przyjaciół Filharmonii.

What Are We Playing About?

Pre-Concert Talks

We encourage all music lovers to attend our special lectures at 6.30 p.m. before each Friday symphony concert, in which they will be able to learn more about the works that are to be performed on that particular evening.

These meetings are organised by outstanding Polish musicologists, popular journalists and music critics, who provide fascinating details about, and insights into, the works planned for the upcoming concerts. They illustrate their lectures with selected fragments of recordings. This provides audiences with more knowledge and awareness of the process behind the music they will later hear during the performances themselves. Invited to selected introductions are special guests – performers or composers.

The lectures are held in the Chamber Music Hall (entrance from ul. Sienkiewicza) and are free for holders of tickets and subscriptions for those particular concerts covered by the lectures (or tickets to their Saturday reprise), as well as for members of the Friends of the Warsaw Philharmonic Club. Please note that the lectures are delivered in Polish.

4.10.2024

piątek / 18:30 / Sala Kameralna
Friday / 6.30 p.m. / Chamber Music Hall

Gość specjalny / Special guest

Antoni Wit

Wprowadzenie do koncertu /
Pre-Concert Talk

Anna Skulska

Muzykolog, dziennikarka muzyczna, przez wiele lat związana z Programem 2 Polskiego Radia. Autorka wielu audycji muzycznych i publicystycznych, takich jak: *Radio Kontakt*, *Sezon na Dwójkę*, *Panorama muzyki polskiej*, *Szkic do portretu*, *Świadkowie pamięci*, *Koncerty chopinowskie*, transmisje i relacje z konkursów i festiwali muzycznych. Obecnie przygotowuje audycje w Polskim Radiu Chopin (m.in. *Mistrzowskie Lekcje*). Publikuje na łamach rocznika „Chopin in the World”.



fot. / photo: Grzegorz Śledź

Musicologist, music journalist, associated for many years with Polish Radio Channel 2. Author of many music and journalistic programmes, including: *Radio Kontakt*, *Sezon na Dwójkę*, *Panorama muzyki polskiej*, *Szkic do portretu*, *Świadkowie pamięci*, *Koncerty chopinowskie* and accounts from music competitions and festivals. She is currently preparing programmes on Polish Radio Chopin (incl. *Mistrzowskie Lekcje*). She publishes in *Chopin in the World*.

11.10.2024

piątek / 18:30 / Sala Kameralna
Friday / 6.30 p.m. / Chamber Music Hall

Wprowadzenie do koncertu /
Pre-Concert Talk

Piotr Maculewicz

Muzykolog, krytyk muzyczny i popularyzator muzyki, współpracujący z wieloma czasopismami i instytucjami muzycznymi. Od 2000 roku kieruje Gabinetem Zbiorów Muzycznych Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. Od wielu lat współpracuje z Filharmonią Narodową, przygotowując omówienia do licznych programów koncertowych.



Musicologist, music critic and populariser of music. He collaborates with many musical periodicals and institutions, and since 2000, has been head of the Music Department at University of Warsaw Library. He has worked with the Warsaw Philharmonic for many years, preparing notes for numerous concert booklets.

Klub Przyjaciół Filharmonii Narodowej

Klub Przyjaciół Filharmonii Narodowej tworzą melomani-darczyńcy, których łączy troska o los Filharmonii Narodowej. Dzięki zgromadzonym środkom finansowym Klubu w ubiegłych sezonach zakupione zostały m.in. wysokiej klasy instrumenty dla Orkiestry Filharmonii Narodowej.

Przywileje członków Klubu

Członkowie Klubu, w zależności od posiadanej karty, korzystają z wielu przywilejów, do których należą m.in. możliwość uczestniczenia w czwartkowych próbach Orkiestry Filharmonii Narodowej, otrzymywanie bezpłatnej książki programowej, programów koncertowych i innych wydawnictw Filharmonii.

Ponadto do dyspozycji członków Klubu oddajemy specjalną pulę biletów, możliwą do wykupienia:

- do dnia poprzedzającego koncert (karty Złota i Platynowa),
- do 14 dni przed koncertem (Karta Srebrna),
- do 30 dni przed koncertem (Karta Brązowa).

Każdy członek Klubu uprawniony jest do zakupu dwóch biletów z wymienionej puli, a posiadacze Karty Platynowej – sześciu biletów. Pełną listę przywilejów zawiera regulamin Klubu: www.filharmonia.pl/klub.

Friends of the Warsaw Philharmonic Club

The Club brings together music lovers and benefactors, united by a common interest: the present and future welfare of the Warsaw Philharmonic. Thanks to the funds raised by the Club, in recent seasons we have purchased high quality instruments for the Orchestra.

Club Member Privileges

Depending on the type of card they hold, Club Members enjoy a number of privileges: they are entitled to attend Thursday rehearsals of the Warsaw Philharmonic Orchestra, they receive the Programme Book, concert programme notes and other publications of the Warsaw Philharmonic free of charge.

In addition, Club Members have access to a special pool of tickets that can be purchased:

- not later than one day before a concert (Gold and Platinum Cards)
- not later than 14 days before a concert (Silver Card)
- not later than 30 days before a concert (Bronze Card)

Every Club Member is entitled to purchase two tickets from this pool, and Platinum Card holders – six tickets. For a complete list of privileges, see Club terms and conditions on our website: filharmonia.pl/club.

Rodzaje wpłat członkowskich w sezonie 2024/2025:

- **Karta Firmowa** – od 6000 zł
- **Platynowa Karta** – od 4000 zł
- **Złota Karta** – od 2000 zł
- **Srebrna Karta** – od 1000 zł
- **Brązowa Karta** – od 250 zł

Dołącz do Klubu!

Osoby zainteresowane przystąpieniem do Klubu Przyjaciół zachęcamy do kontaktu z Działem Promocji Filharmonii Narodowej: klub@filharmonia.pl / tel. 22 55 17 120

Types of donations / cards in the 2024/2025 Concert Season:

- **Corporate Card** – from PLN 6000
- **Platinum Card** – from PLN 4000
- **Gold Card** – from PLN 2000
- **Silver Card** – from PLN 1000
- **Bronze Card** – from PLN 250

Join the Club!

If you are interested in being a member of the Friends of the Warsaw Philharmonic Club, please contact our PR Department: klub@filharmonia.pl

Członkowie Klubu w sezonie artystycznym 2024/2025:

Club Members in the 2024/2025 Concert Season:

stan na 27 września 2024 / as of 27 September 2024

Platynowa Karta / Platinum Card

Ewa Falkowska
Dominik Falkowski
Kazimierz Kłosiński
Alicja i Grzegorz Kołodko
Danuta i Roman Kruszewscy
Anna Lemańska
Krzysztof Mikołajczyk
Paweł Nogowicz
Beata Dronzikowska-Zajac
i Dariusz Zajac

Złota Karta / Gold Card

Michał Antoniak
Marek Czecharowski
Bożena Daniłowicz
Krystyna i Jerzy Gorczyńscy
Anna i Krzysztof Hagemajerowie
Łukasz Hejmej
Andrzej Kobielski
Sławomir Krysiak
Jolanta i Piotr Kuczyńscy
Artur Negri
Jan Radziszewski
Andrzej Szpociński
Małgorzata Szutkowska
Tomasz Wdowik i Christian Gass

Srebrna Karta / Silver Card

Gracjana Cichowska
Barbara Furtak
Radosław Guzanowski
Marek Kasprzyk
Jacek Krankowski
Jolanta Last
Barbara Pajk
Dorota i Przemysław Plecińscy
Małgorzata i Paweł Scheinerowie
Maria i Szymon Sławiński
Maciej Marian Sokołowski
Elżbieta Sokół-Kobielska
Eligiusz Wojciechowski

Brązowa Karta / Bronze Card

Bożena Bahdaj
Elżbieta Kapuścińska-Krupka
Krzysztof Lechnicki
Halina Pilecka
Danuta Solak
Eugeniusz Szustow



NIECH ROZBRZMIEWA MUZYKA WSZYSTKICH CZASÓW I STYLÓW

Wystawa z okazji 100. rocznicy urodzin
Andrzeja Markowskiego

**Zapraszamy do obejrzenia wystawy
w dwóch bocznych foyer parteru
Sali Koncertowej**

Kalendarz koncertowy

Concert Calendar

8.10

wtorek / 19:00 / Sala Kameralna
Tuesday / 7 p.m. / Chamber Music Hall
abonament / subscription SMP

New Accordion Quintet

skład zespołu / line-up:

Grzegorz Palus

Alena Budziňáková-Palus

Wiesław Ochwat

Mateusz Dudek

Maciej Zimka

akordeon / *accordion*

**Moniuszko, Szymanowski,
Krzanowski, B. K. Przybylski, Kilar**

11.10

piątek / 18:30 / Sala Kameralna
Friday / 6.30 p.m. / Chamber Music Hall

O czym gramy? /

What are we playing about?

Piotr Maculewicz – wprowadzenie
do koncertu / *Pre-Concert Talk*

11.10

piątek / 19:30 / Sala Koncertowa
Friday / 7.30 p.m. / Concert Hall
abonament / subscription D1, Z1

12.10

sobota / 18:00 / Sala Koncertowa
Saturday / 6 p.m. / Concert Hall
abonament / subscription D2, Z2

Orkiestra Filharmonii Narodowej / Warsaw Philharmonic Orchestra

Piotr Wacławik – dyrygent /
conductor

Bomsori – skrzypce / *violin*

Bacewicz, Sibelius, Copland

Filharmonia Narodowa Warsaw Philharmonic

ul. Jasna 5
00-950 Warszawa
tel. 22 55 17 111
filharmonia@filharmonia.pl
filharmonia.pl

Wydawca / Published by

Filharmonia Narodowa /
Warsaw Philharmonic

Dział Wydawniczy Filharmonii Narodowej / Warsaw Philharmonic Publishing Department

Kierownik działu / Head of Department

Łukasz Kaczmarowski

Redaktor prowadzący / Managing Editor

Jan Lech

Opracowanie części angielskiej /

English summary coordination

Martyna Ćwiek

Tłumacz współpracujący / Co-operating translator

John Comber

Projekt graficzny / Graphic design

beton.

Skład / Desktop editing

studio typek

Cena / Price 15 zł / PLN

Organizator / Organiser



Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Strategiczny Mecenas Roku /
Strategic Patron of the Year



Bank Polski

Mecenas Roku / Patron of the Year



Polska Grupa Energetyczna

Sponsor Roku / Sponsor of the Year



TAVEX

Partnerzy / Partners



Patroni medialni / Media Partners





W HARMONII Z MUZYKĄ

Jak to ujął Ludwig van Beethoven:

„Muzyka przychodzi do mnie łatwiej niż słowa”, dlatego wspieramy filharmonie oraz teatry operowe i muzyczne w Polsce. Promujemy kulturę wysoką, która ma wpływ na kształtowanie gustu odbiorców i ich wrażliwości, a także chcemy przyczynić się do zachowania polskiej tradycji i naszego dziedzictwa narodowego.



Bank Polski